

Bu kitab Wap.IXLAS.Az saytından yüklənmişdir.

Qadının üzləşdiyi təhlükələr, evlilik və ailə

Tək bir kişi və tək bir qadınla həyat yoxdur. Onda həyat olmazdı. Hər ikisi ilə nəsil çoxalır, cinslər mühafizə olunur, yer kürəsində yaşayır.

Hamının dərk elədiyi bir aksioma var, kişinin qadına ehtiyacı var, qadının da həmçinin kişiye ehtiyacı var... Yer kürəsinin nəslinin yükü onların ikisinin üzərinə düşür. Allah Taala Hud sürəsində buyurur: «O sizi yerə gətirərək, orda məsulliyətləndirdi».

Əzəmətli və Jəlil olan Allah istəmir ki, o öz bəndələrinin xeyrini bilir – o insanı digər kainatdakılar kimi ağılsızcasına, qayda–qanunsuz, ictimai əlaqələrdə fəsada səbəb olan anarxiyaya düçar olmağını istəmir.

Buna görə də İslamda evlilik nizam–intizam, insanın şərəfini qoruyan onu müdafiə edən və digər məxluqatlardan fərqləndirən şey kimi göstərilir.

İslam dini ailəni quran bu nizam içində dəvət edir ki, evlənmək istəyən kişi öz xanımına bu müqəddəs əlaqəyə istək və təqdir olaraq mehriyyə adı ilə sədəqə versin.

Əgər insan evlilikdə Peyğəmbər (s.ə.s.) əhli beytinin yolu və ədəbindən istifadə etsə onda get–gedə artan qarımış qızlar, avara gənclər olmaz. İslam əxlaq və təlimlərinə riayət edilərsə ailələr dağılmaz. Onun sütunları və əsasları bu təəssüf edici dərəcədə zəifləməz ki, bu da təhlükəli aqibətlərlə xəbərdarlıq edir, və İslam ailəsinin taleyini təhdid edir.

Texnologiya və mədəniyyətin inkişafı dünyanın bir çox yerlərində məişət üsullarını dəyişmişdir, hər bir küçənin və şəhərin bəzədilməsi, hər evin və mənzilin gözəlləşdirilməsi üçün yeni vasitələr gətirmişdir. Bu da özülə xüsusilə İslam cəmiyyəti üçün təhlükəli çağırış gətirmişdir:

I Çağırış: İctimai həyatı çətinləşdirərək, fərdlərin həyat və iş metodlarında müsibət aqibətlərlə üzləşir. Qarımış qız hallarının genişlənməsi, müsəlman gənclər evlilikdən yaxud onun uzun illər təxirə salınmasından əzab çəkirlər.

II Çağırış: İctimai fəsadlar gündən–günə çoxalan əxlaqi pozğunluğun təzahür etməsi artıq müsəlman ailənin gələcəyini onun məhşur tamlığını təhdid edir.

Evlilik və itctimai qaydaların həyata keçirilməsi.

İslamda evlilik insan fitrətinə cavab verir. Belə ki, müsəlman çiyinə tərbiyə və qayğı haqqı götürərək böyük məsuliyyət daşıyır. Bu mövzuda axtarılan hədəf nöqtəsinə toxunmadan qabaq, evliliyin ümumi faydaları və itctimai xeyrlərini aydınlaşdırmaq:

Onların ən barizləri:

- 1 – İnsan növlərinin mühafizə olunması. Bununla həm də Allahın yerdə və onun üzərində olanlara miras qoyduğu insan nəsli artaraq davam edir.
- 2 – Əsil nəsəbin mühafizəsi
- 3 – Jəmiyyətin əxlaq pozğunluğundan salamat olması. Belə ki, cinsi instinktlər məşru evlilik yolu ilə təmin olunduğu zaman qorxmurlar. Bu cəmiyyətin üzvlərini ən fəzilətli ədəb və gözəl əxlaqla bəzəyir. Bu

işi ən fəzilətli aydınlaşdıran odur ki, Rəsullallah (s.ə.s.) hədisi şəriflərinin bir çoxunda gəncləri evliliyə sövq etmişdir.

4 – Jəmiyyətin xəstəliklərdən qorunması. Çünki şəri bir evlilik gənci zinaya düşməkdən uzaqlaşdırır, əxlaqsızlığın yayılmasının qarşısını alır. Bu da elə bir işdir ki, müxtəlif xəstəliklərə səbəb olur. Sifilis və AİDS də onlardandır.

5 – Evlilikdə nəfsi və ruhi sakitlik var. Bununla bədənin ruhu inkişaf edir, dincəlir. Bir kişi ailə üzvlərilə birlikdə nahar edərkən hiss etdiyi yorğunluğu unudur. Onlar da bunun müqabilində onu sevərək qayğı göstərirlər: Allah Taala bu vəziyyəti belə təsvir edir: Onun ayələrindəndir ki, sizi bir–biriniz sövc etdi ki, bunda sakitlik tapasınız, aranızda məhəbbət və rəhmət hissləri yaratdı ki, bunda düşünən insanlar üçün asıq dəlillər var.»

6 – Evli olan hər iki cins ailənin qurulmasında və uşaqların tərbiyyəsində bir–birinə kömək edirlər... Evliliyin təxirə salınması artıq bir zərurətə çevrilmişdir. Bunun bir çox səbəbləri var: Ən mühümləri bunlardır:

I – Gəncin ağılı və fikrini bürüyən onun istəyi elmi vəzifi hətta tədris fəaliyyəti yolunda maneə olan nəfsani narahatlıq və cinsi arzulardan xilas olması.

II – Gəncin hazırkı dövrdə çoxlu şirnikləndirici şeylərin yaydığı şeytan torlarına düşməsindən uzaqlaşdırılması. Qadınların dünyadanı bütün vasitələrdən istifadə edərək şirnikləndirici şəkildə gözəlliklərini nümayiş edərək bayıra çıxması. Televizor, sputnik və

internetin istifadəsi. Belə ki gənc din yolu ilə onların xəbərlərindən uzaqlaşa bilər.

Hədisi şərifdə deyildiyi kimi onların dinlərinin yarısını tamamlamaları üçün: «Evlilik dinin yarısıdır, digərində isə Allahdan qorxun.»

III – Evliliyin təxirə salınması ilə valideyinlər zürriyyətlərini fəaliyyətlərini məhdudlaşdıran, qocalığından qabaq görür. Bununla övlad valideynə ailənin böyüməsi və sakit həyatı üçün bir-birinə köməkliklər birləşirlər.

IV – Evlilik gənci ailənin qurulması və onun tələblərini təminə cəhd etməsinə güclü sövq edir.

Qarımış qızların problemi və onların həlli.

Yetişmiş, dərrakəli boyun İslam əxlaqına birləşmiş bir çox qızlar var ki, onların gözəlliklərində , ədəb-ərkanında mədəniyyətində yaxud hörmətli ailələrində heç bir nöqsan yoxdur. Lakin onlar qarıyıb qalmaqda şikayətçidir. Bu onların nəfsi, ictimai və imani istiqrarlarını təhdid edir. Həyatın bu təbiiliyi onları səbləşdirir. Qız onun çətinliyini və ağrısını daşıyır. Allahın qəza və qədərinə razı olur, onun əmrinə tabe olur. Jəmiyyət onun vəziyyətinə mərhəmət etmir, onun ağrısına qiymət vermirlər. Hətta bəzi ailələr birinci özləri öz qızlarına təzyiq göstərərək onları bu problemlərini hansı

problemdən olduqlarını xatırladırlar. Ola bilsin ki, psixoloji və ictimai təzyiq bu qızların bir çoxunda gərginliyə sövq edir. Onun bu

krizisdən çıxarmağın yolunu tapmaq lazımdır. Hətta ümumi qiymətləndirmə və adət-ənənə buna müxalif olsa da.

Ola bilsin ki, bu nöqtəyi-nəzər dedi-qodular, yaralayan tikanlı sözlər həyatdan bu və ya digər şəkildə xilas olmağa cəhd göstərməyə sövn etsin. Onlardan az qismi bu mövqeyə özünü saxlamaqla, məntiqi fikirlə və yəqin imanla yanaşaraq, Subhanəllah və Təalaya sığınırırlar.

Şübhə yoxdur ki, qarımış qızlar problemi yəni münasib yaşda evlənməmələri uzaq keçmişdən qalmışdır. Mehirin yüksək qiyməti, çox saylı evlilik təklifləri rədd etməklə İslam cəmiyyətini bürüyən aydın iqtisadi krizis nəticəsində olur. Belə ki, gənc məskən axtarmaq, yaxud onu təchiz etmək yolunda çox çalışır. Bu onda olur ki, artıq sabit bir iş tapır özünü qərarlı həyatla təmin edir. Bu problemi həll etmək üçüçn fərdin və ictimayətin üzərinə məsuliyyət düşür. Fərdi məsuliyyətə gəldikdə bu evlilik yaşında qızı olan hər bir atanın məsuliyyətidir. Bildirilir ki: «Ən bərəkətli mehr ən az miqdarda olanıdır». Halalları çətinləşdirən haramları asanlaşdıran adət ənənələrdən xilas olmaq lazımdır. Qızını nrşanlamaq istəyən şəxs həmin şəxsin özünə nəzər salsın onun malına, puluna yox. İctimai məsuliyyətə gəldikdə isə cəmiyyətin hər üzvünün məsuliyyətidir ki, dinin yarısını tamamlamaq üçün və asan şəkildə yeni ailənin qurulması üçün köməklik göstərsinlər.

Bəziləri gənci sıxıntıya salan mehrin və tələblərin çoxluğuna İslam qapısından baxmır. İctimai fəxr, dost-tanışlar qarşısında qürrələnmə kimi baxır, doğru hərəkət deyil, İslamın asanlıq və yüngüllüyə dəvəti ilə ziddiyyət təşkil edir.

Qarımış qızlar və müasir həyat.

Qarımış qızların ictimai uzaqlaşmalarına gəlincə şübhəsiz ki, müasir həyatda ailələr dağılır, onlar bir-birini az tanıyır. Xüsusilə bu din və əxlaqi mühafizə ailələrə xasdır ki, öz qızlarını yalnız dar çərçivədə xaric edirlər. Beləliklə onun üzvləri bir-birlərini az tanıyırlar. Ola bilsin ki, gənc əxlaqına və ədəbinə inandığı həyat yoldaşı seçməkdə böyük çətinliklə üzləşir.

Təbii ki bu problem şəhərlərdə və kəndlərdə artır. Problem həmçinin onda artır ki, ailə yalnız həmin nəsildən evlənməyi şərt qoşsun. Beləliklə problem kişinin nöqsanı və çatışmamazlığı ilə daha da artır.

İslam yadlar və uzaqlarla evlənməyi istəyir. Yəni gənc yeni ailə qurmaq üçün öz nəsildən seçməməlidir, bunda məqsəd odur ki, nəslə gözəlləşdirmək və irsi xəstəliklərdən uzaqlaşdırmaq – ailələr bir-birini tanısin, ictimai əlaqələr güclənsin. Beləliklə qarımış qızlar problemi həll olur, çünki ailələrin bir biri ilə tanış olması ilə onların evlilik yaşda olanları üzə çıxacaq, bu yolla Allah Taala evlilik saylarının artmasına imkan yaradır. Bu həmçinin qarımış qızlar, dul və boşanmışların probleminin həllidir.

Lakin bəzi cəmiyyətlərin adət-ənənələri II evliliyə cinayət kimi baxır. Təəsüf ki, cəmiyyətimizdə evliliklərin əksəriyyəti həyat yoldaşının digər evliliyə qədəm qoyması ehtimalını hiss eləyən kimi, evlilik həyatlarını dağıtmağa hazır olurlar. Ola bilsin ki, dul və boşanmış qadınlar başqa cür fikirləşsinsinlər. Bunun əksəriyyəti ağıl və fitrətlə uyğundur. Bu nöqtəyi nəzər qədim ictimayyətdən miras qalıb. Şübhəsiz ki, İslam təlimləri və onun fərdi ictimai nizam-intizamı ilə uyğunlaşdığımız zaman bir şey dəyişər. Bu dəyişikliyin cəhdlərə, böyük ideoloji tərbiyələrə öz bəhrəsini və gözəl nəticəsini verənədək – ehtiyacı var.

Müsəlman ailələri və Qərb ictimayətinin nümunəsi.

Artıq müsəlman ailələrinin çoxu öz məhşur nümunəsini itirmişdir. Həyatın çəkib–aparmadığı usullarda qərq olmuşdur. Lakin onların vicdanlarında kök salan adət–ənənələr və dəyərlər tərbiyəvi davranışlar buna imkan vermir. Çoxsaylı cəhdlərə həmçinin qərb ailəsinə yuğun olaraq müsəlman ailəsinin yeniləşdirilməsinə yönələn təkrar dəvətlərə baxmayaraq – Dəvətlər dini dəyərləri rədd edir. Yeni tərbiyə nəzəriyyələrindən fərqlənən digər yerləşmiş dəyər var ki, o da fərdi və ictimai əxlaqi əsasları çıxarmaq üçün müxtəlif vəsilərlə silahlanma yoludur. Bu cəhdlər bir neçə müsəlman ailəsini inkişaf etdirmək üçün məhsuldar torpaq tapmışlar, bu yeni usulla ictimaiyyəti inkişaf elətdirmək üçün çalışırlar. İslam əqidəsinin ziddinə olan öz şübhəli yönəlişlərinin – açıq və gizli – şuarlarını daşıyırlar. Müsəlman ailəsi bu askalar və adət–ənənə arasında qalaraq yaşayır, müsəlman cəmiyyətlərinin halı budur.

Yeni dəyişiklərin meydana çıxdığı inkişaf mərhələlərindən ən akğır mərhələdir, öz xəstə nəfslərini ehtiyaclarına cavab verən bəzi dəvətlərlə üzləşir.

Müxtəlif İslam cəmiyyətlərində müsəlman ailəsinə yönələn digər çağırışlar da var. İmkanımız daxilində onlardan iki növünü zikr edirik:

Birinci: Bu hazırki əsrimizin nəticəsidir, qadının ehtiyacı olduğu işdən ötrü evdən bayıra çıxması məsələsinin qoyulmamasıdır. Bu

munaqişənin indii həlli yoxdur. Bu evin müqəddəsliyini itirməsini və müsəlman ailəsinin küçədə məskunlaşmasını – ki bundan pis nəsil yetişir – istəyən cəhdlərdir. Bunun heç bir mədəni əsası yoxdur, hazırki mədəniyyəti dəyişməyə qadir deyil. Biz bu çağırışlara umumi şəkildə yanaşırıq, onu muasir həyatın təbiiliyi kimi baxırıq. Belə şeyə keçid etməyə çalışanlar isə sanki öz həyatlarına təcavüz edirlər.

Digər çağırışa gəldikdə isə bu öz başlanğıcını xaricdən götürüb, bu ata və oğulların gələcək əlaqələri ərzində olabilsin ki, aydınlaşsın. Məsələn: əcnəbi dilləri öyrənən uşaq analarını cahillikdə ittiham edirlər, yeni texniki üsullarla öz elmlərini yaxşılaşdırıb əsrin əldə etdiyi şeyləri birbaşa vasitəsiz öyrənib yeni əsrin insanın təşkid edəcək, tamamilə ana və ataları ilə müxtəlif olur, bu da nəsillər arasında gələcək toqquşmaya sövq edir, valideyinlərini onu tərbiyə etməyə imkan vermirlər, onları bəyənirlər.

Müsəlman ailəsi – XXI başlanğıcında bütün bu çağırışlara baxmayaraq, çoxlu mənfi cəhətləri olan mədəni və elmi artımda yaşayır. Buna həmçinin cavablar da var. Lakin təkid olunur ki, öz əbədiliyi üçün buna cavab verməkdə acizlik etməsin. Bütün bu verilənlərə baxmayaraq İslam aləmində onu zəifləməsinə və dağılmasına işarə edir, həmçinin onu qoruyub saxlamağa işarə edən şeylər də var.